

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 180/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného obchodnou spoločnosťou PUCHALLA, SLÁVIK & partners s. r. o., Kmeťova 24, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Martin Puchalla, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 10 Er 69/2006 z 15. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 Er 69/2006 z 15. mája 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol nasledujúce skutočnosti:

„Dňa 21.04.2004 poskytol sťažovateľ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] pôžičku vo výške 487.000,- Sk, ktorú tento od sťažovateľa podvodne vylákal, za ktorý skutok bol [REDAKOVANÉ] právoplatne odsúdený rozsudkom OS Košice II, sp.zn.: 6T 136/05 zo dňa 21.02.2006 na trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov...

Okresný súd Humenné (ďalej len OS Humenné) vydal dňa 28.11.2005 platobný rozkaz sp.zn.: 10Ro/169/2005, ktorým zaviazal [REDAKOVANÉ] k úhrade 650.000,- Sk sťažovateľovi. Na základe tohto exekučného titulu vydal súdny exekútor upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo [REDAKOVANÉ] doručené dňa 29.03.2006. V rámci exekučného konania bolo zistené, že povinný nemá žiaden relevantný majetok, okrem členského podielu v bytovom družstve v Humennom, ktoré ho oprávňuje k užívaniu bytu. Napriek prebiehajúcej exekučnému konaniu však povinný previedol tento členský podiel dňa 9.10.2006 na svoju dcéru, [REDAKOVANÉ] za zostatkovú hodnotu členského podielu, teda nie za trhovú cenu, čím ukrátil svojho veriteľa - sťažovateľa.

Sťažovateľ sa žalobou na OS Humenné domáhal určenia neúčinnosti právneho úkonu. Po ôsmich rokoch rozhodovania na všetkých stupňoch, nakoniec OS Humenné rozhodol o právnej neúčinnosti predmetnej Dohody o prevode členských práv a povinností rozsudkom sp.zn.: 15 C/212/2014 zo dňa 19.02.2015, ktorý rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn.: 8Co/135/2015 zo dňa 26.10.2015 a nadobudol právoplatnosť dňa 04.12.2015.“

3. Zo sťažnosti a z jej príloh tiež vyplýva, že uznesením č. k. 10 Er 69/2006-146 z 5. decembra 2016 okresný súd rozhodol o zastavení exekučného konania predajom iného majetkového práva – členského podielu v bytovom družstve, proti ktorému sťažovateľ ako oprávnený podal sťažnosť, ktorú však okresný súd napadnutým uznesením zamietol. Sťažnosť bola zamietnutá z dôvodu, že na členský podiel v bytovom družstve nie je možné vykonať exekúciu.

4. Podľa sťažovateľa neobstojí argumentácia okresného súdu, že Exekučný poriadok exekúciu na členský podiel v bytovom družstve nepripúšťa, pretože v ňom nie je výslovne upravená. Poukázal na § 113 Exekučného poriadku, ktorý umožňuje vykonať exekúciu na tzv. iné majetkové práva, pričom ustanovenia § 113a a § 113b nevyčerpávajú konkretizáciu týchto iných majetkových práv. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal aj na § 260 Obchodného zákonníka, ktorý ustanovuje subsidiaritu ustanovení o obchodných spoločnostiach voči ustanoveniam o družstve. Tiež uviedol, že neobstojí ani poukaz na § 320 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorým okresný súd v napadnutom uznesení argumentuje. Podľa jeho názoru tento sa na vec nevzťahuje, keďže je (bol) úpravou výlučne pre účely výkonu rozhodnutia, a teda absencia akéhokoľvek ustanovenia v Exekučnom poriadku práve naopak naznačuje zámer zákonodarcu tento spôsob v exekúcií pripustiť. Tento záver podľa sťažovateľa potvrdzuje aj fakt, že Exekučný poriadok je predpisom špeciálnym.

5. Sťažovateľ tiež poukázal na to, že *„Trvalo takmer 10 rokov, kým rozhodovanie o neúčinnosti právneho úkonu prešlo všetkými inštanciami, ktoré nakoniec právoplatne potvrdili, že právny úkon, Dohoda o prevode členských práv a povinností v bytovom družstve je voči sťažovateľovi právne neúčinná a tento sa v exekúcii môže domáhať svojich nárokov.“*. U sťažovateľa tak bola vyvolaná istota, že *„takmer 10 ročné konanie je vedené účelne a bude viesť k uspokojeniu jeho práva v exekúcii práve spôsobom, pre ktorý sa odporovacia žaloba podáva“*. Podľa neho *„Úplne v rozpore s princípom právnej istoty však po uplynutí dlhého času, rodinných tragédií a napokon aj neúčelného vynaloženia ďalších finančných prostriedkov OS Humenné pri exekúcii na podklade úspešného odporovania rozhodol o zastavení exekúcie, čím zmaril možnosť dosiahnutia spravodlivosti sťažovateľom a odňal mu právo na účinnú súdnu ochranu jeho práv.“*

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že napadnutým uznesením okresný súd porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby prikázal okresnému súdu zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

10. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

11. Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

12. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu, pričom nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup okresného súdu nemajúci oporu v zákone. Okresný súd vo svojom uznesení uviedol nasledujúce:

«25. Povinný v podanej sťažnosti namietal, že konajúci súd nebral do úvahy rozsudok zo dňa 15.12.2015, ktorým rozhodol o neúčinnosti právneho úkonu. Súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Humenné spis. zn. 15C/2012/2014-472 zo dňa 19.02.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove spis. zn.8Co/135/2015 zo dňa 26.10.2015 súd určil, že dohoda o prevode členských práv a povinností uzavretá dňa 09.10.2006 medzi [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED] ako prevodcami na strane jednej a [REDACTED], [REDACTED] ako nadobúdateľom na strane

druhej je voči navrhovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] právne neúčinná. Súd prvého stupňa opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že v danom prípade bolo rozhodnuté len o neúčinnosti právneho úkonu - dohody o prevode členských práv a povinností voči navrhovateľovi (oprávnenému). Súd v tejto veci nerozhodol o tom, že členský podiel v bytovom družstve môže alebo nemôže byť predmetom exekúcie.

26. K ďalšiemu bodu sťažnosti v ktorom povinný poukázal na jednotlivé predpoklady, ktoré musia byť splnené podľa § 113 Exekučného poriadku, aby iné majetkové právo - členský podiel v bytovom družstve mohol byť predmetom exekúcie, ktoré podložil priloženými judikátmi súd prvého stupňa uvádza nasledovné.

27. Exekučný poriadok v ustanovení § 113 upravuje spôsob exekúcie postihnutím majetkových práv. Predmetom exekúcie podľa tohto ustanovenia môžu byť práva povinného, ktoré kumulatívne splňajú zákonom ustanovené predpoklady. Iným majetkovým právom sa v tomto zmysle rozumie majetkové právo, ktoré nie je peňažnou pohľadávkou, nie je spojené výlučne s osobou povinného a je prevoditeľné. Takým právom je napr. právo na vydanie alebo dodanie veci, právo majiteľa patentu, dizajnu, úžitkového vzoru, ochrannej známky alebo topografie polovodičových výrobkov, obchodný podiel. Dané ustanovenie exekučného poriadku je všeobecným ustanovením, ktoré upravuje exekúciu iných majetkových práv. Exekúcia konkrétnych majetkových práv je upravená v ust. § 113a a § 113b Exekučného poriadku. Súd poukazuje na to, že členský podiel v bytovom družstve je svojím charakterom iným majetkovým právom. V rámci ustálenej súdnej praxe je definované ako súbor majetkových a nemajetkových práv a povinností člena družstva. Majetkový aspekt resp. právo nie je možné zo súboru týchto práv vyčleniť ako samostatné majetkové právo, ktoré by mohlo byť predmetom exekúcie v zmysle citovaného ustanovenia Exekučného poriadku. Exekučný poriadok vyslovene upravuje v § 113b len exekúciu obchodného podielu, ktorá z hľadiska hmotnoprávnej úpravy prichádza do úvahy vo verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti a spoločnosti s ručením obmedzeným. Nakoľko je právna úprava družstiev (čo sa týka napr. vzniku, zrušenia, zániku, základného imania, členského podielu) obsiahnutá v Obchodnom zákonníku dostatočná, nemožno podľa názoru súdu subsidiárne aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, ktoré pripúšťajú exekúciu na obchodný podiel v spojení s ustanovením § 113b Exekučného poriadku na exekúciu členského podielu v bytovom družstve. Takýto extenzívny

výklad by bol v hrubom rozpore s ustanoveniami Obchodného zákonníka z ktorých vyplýva nemožnosť viesť exekúciu postihnutím členského podielu v bytovom družstve za trvania členstva. Súd ďalej poukazuje, že nemôže postupovať podľa uznesenia Najvyššieho soudu ČR zo dňa 26.09.2002, spis. zn. 20 Cdo 101/2002, a rozsudku Najvyššieho soudu ČR zo dňa 08.03.2010, spis. zn. 31 Cdo 2036/2008, ktoré podľa jeho názoru stanovili postup pri exekúciách iných nemajetkových práv, konkrétne členského podielu v bytovom družstve. Súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že v českom právnom poriadku je výslovne upravená možnosť, viesť exekúciu touto formou (§ 63 zákona 120/2001 Zb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti - exekučný řád) a taktiež to, že vykonaním exekúcie na členský podiel zaniká členstvo v družstve (zrušený Obchodný zákonník a v súčasnosti platný zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech - zákon o obchodních korporacích). Súd konštatuje, že dané rozhodnutia nie je možné aplikovať v našom právnom poriadku, vzhľadom na to, že slovenské súdy nie sú viazané českým právnym poriadkom. Súd prvej inštancie ďalej poukazuje, na to, že ďalšie rozhodnutia, ktorými oprávnený poukazuje na možnosť vedenia exekúcie postihnutím členského podielu v bytovom družstve a ktoré určili hodnotu členského podielu, taktiež nemožno aplikovať nakoľko v uvedených rozhodnutiach bola vyčíslená len hodnota členstva spojená s nájomom družstevného bytu, keď už zaniklo členstvo a to v prípadoch, kedy dochádzalo k dedeniu členského podielu resp. k jeho vypořádaniu v rámci BSM po rozvoze. Ani v jednom z týchto rozhodnutí nebolo rozhodnuté o možnosti vedenia exekúcie postihnutím členského podielu v bytovom družstve.

... 30. Súd prvej inštancie upriamuje pozornosť predovšetkým na ustanovenie § 61a Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciou nemožno postihnúť majetok alebo práva, ktoré podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov nepodliehajú exekúcii alebo sú z exekúcie vylúčené, alebo na ktoré je exekúcia neprípustná. Účelom § 61a Exekučného poriadku je vylúčiť z exekúcie majetok, t. j. veci a práva, ktoré vzhľadom na svoj špecifický zákonom určený charakter nemôžu podliehať režimu exekučného konania. Takýmto osobitným predpisom bol aj nepochybne § 320 ods. 2 OSP, ktorý výslovne vylučoval prípustnosť výkonu rozhodnutia proti členovi družstva postihnutím členského podielu v stavebnom bytovom družstve za trvania členstva povinného. Nakoľko Civilný sporový poriadok už neobsahuje takéto ustanovenie, ktoré obsahoval Občiansky súdny poriadok, súd

za použitia ustanovenia čl. 4 ods. 2 základných pravidiel CSP, s odkazom na ust. § 320 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré stratilo účinnosť ku dňu 01. 07. 2016, ale ktoré danú situáciu jednoznačne riešilo, prejednal a rozhodol danú právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom a preto sťažnosť oprávneného proti uzneseniu zamietol.

31. Podľa ustálenej judikatúry všeobecných súdov, konkrétne rozsudku Okresného súdu Prešov spis. zn. 16C/79/2011 zo dňa 29.03.2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove spis. zn. I6Co/160/2012 zo dňa 21.1.2013, v obdobnej veci konštatoval: „Členský podiel v bytovom družstve je totiž súbor majetkových a nemajetkových práv a povinností člena družstva. Majetkový aspekt, resp. právo nie je možné zo súboru týchto práv vyčleniť, ako samostatné majetkové právo, ktoré by mohlo byť predmetom exekúcie. Exekúcia nie je preto podľa ust. § 113 Exekučného poriadku prípustná (obdobne Krajský súd v Banskej Bystrici, č. k. 15Co 142/2007). Predmetom exekúcie by mohli byť, pokiaľ by sa dlžníčka stala jeho vlastníčkou.“ Aj v tomto prípade nie je povinný vlastníkom daného bytu, ale len jeho nájomcom.

32. Súd taktiež poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2Cdo 51/2008 zo dňa 28.10.2008 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 84/08-15 zo dňa 06.03.2008, ktorý vylúčil prípustnosť výkonu rozhodnutia proti členovi družstva postihnutím členského podielu v stavebnom bytovom družstve za trvania členstva povinného.

... 34. Súd na záver dodáva, že exekúcia bola zastavená len v časti spôsobu vykonania exekúcie, a to predajom iného majetkového práva - členského podielu v Bytovom družstve Humenné, nakoľko postihovala inú majetkovú hodnotu, ktorá je právnymi predpismi vylúčená z exekúcie resp. exekúcii nepodlieha. V ostatnej časti exekúcia pokračuje ďalej a bude len na súdnom exekútorovi, aby v súlade s ustanovením § 64 Exekučného poriadku určil najvhodnejší spôsob resp. spôsoby vykonania exekúcie, ktoré však budú v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov v obdobných prípadoch.»

13. Okresný súd v podstatnej časti odôvodnenia svojho uznesenia č. k. 10 Er 69/2006-146 z 5. decembra 2016, proti ktorému bola zamietnutá sťažnosť napadnutým uznesením, uviedol:

«23. Ako vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia Obchodného zákonníka členský podiel člena v družstve predstavuje mieru účasti člena v danom družstve. Každý člen družstva zaplatením vstupného vkladu získava majetkovú účasť v družstve. Majetková účasť člena v družstve počas trvania členstva je majetkom družstva a až so zánikom členstva počas trvania členstva je spojený nárok člena družstva (povinného) na výplatu vyrovnacieho podielu. Nakoľko členstvo člena v bytovom družstve exekúciou nezaniká, nevzniká povinnému nárok na vyrovnací podiel a jeho majetková účasť v bytovom družstve je majetkom bytového družstva. Z uvedeného vyplýva, že exekúcia vedená daným spôsobom je neprípustná nakoľko postihuje majetok iného, ako osoby uvedenej v exekučnom titule, čiže bytového družstva, ktoré však nie je povinným z exekučného titulu.

24. Konajúci súd poukazuje na skutočnosť, že Obchodný zákonník v § 230 ustanovuje, že prevod práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve na základe dohody nepodlieha súhlasu predstavenstva. Z tohto ustanovenia jasne vyplýva, že k prevodu členstva (t.j. všetkých členských práv a povinností) z doterajšieho člena družstva na inú osobu, bez súhlasu predstavenstva bytového družstva je možný len na základe dohody. Pojem dohoda (synon. zmluva) je v teórii práva definovaná ako dvojstranný právny úkon, ktorý vzniká na základe dvoch vzájomných a obsahovo zhodných (súhlasných) prejavov vôle týchto strán. Na základe takejto dohody (zmluvy) vstupuje nadobúdateľ do všetkých práv a povinností člena družstva, ktorý na neho členstvo previedol. V tomto prípade by sa však mal prevod práv a povinností spojených s členstvom v bytovom družstve uskutočniť formou predaja na dražbe, ktorú vykoná súdny exekútor. To znamená, že k zániku členstva by, malo dôjsť bez súhlasu doterajšieho člena. Z toho logicky vyplýva, že na prevod členských práv týmto spôsobom, nie je možné toto ustanovenie obchodného zákonníka aplikovať. Vzhľadom na to, že vyššie citované ustanovenie dovoľuje previesť členské práva a povinnosti bez súhlasu predstavenstva bytového družstva len na základe dohody (zmluvy), súd dospel k záveru, že na iné spôsoby prevodu členských práv a povinností je potrebný súhlas predstavenstva bytového družstva.

25. Obchodný zákonník v ustanovení § 231 obsahuje taxatívny (úplný, vyčerpávajúci) výpočet právnych skutočností spôsobujúce zánik členstva v družstve a to: písomnú dohodu, vystúpenie, vylúčenie, vyhlásenie konkurzu na majetok člena, zamietnutie návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku člena alebo zánik družstva, resp. smrť

(§232 Obchodného zákonníka). Ako vyplýva z ustálenej judikatúry vznik a zánik členstva fyzickej alebo právnickej osoby v družstve upravuje Obchodný zákonník, ktorý pripúšťa podrobnejšiu úpravu členstva, jeho vzniku a zániku tiež v stanovách družstva. Zákom určené spôsoby zániku členstva nemôžu byť rozšírené ďalšími dôvodmi v stanovách (Ro 57/1996). Nakoľko vyššie citované ustanovenie upravujúce zánik členstva v družstve neobsahuje, ako dôvod zániku členstva exekúciu členského podielu, prípadný predaj tohto podielu na dražbe, by nespôsobil zánik členstva v bytovom družstve, toto by naďalej trvalo a prípadný nadobúdateľ (kupujúci na dražbe), by sa členom družstva nestal.

26. Súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že s členstvom fyzickej osoby v bytom družstve sú spojené členské práva. V prvom rade ide právo nájmu družstevného bytu, ako aj ďalšie práva (napr. hlasovať na členskej schôdzi, byť volený do orgánov družstva, podieľať sa na zisku). Právna úprava nájmu je obsiahnutá v Občianskom zákonníku (zákon č. 40/1964 Zb.). Ďalšiu podrobnejšiu úpravu obsahujú stanovy jednotlivých bytových družstiev. Občiansky zákonník v rámci ustanovení upravujúcich zánik nájmu bytu (§ 710 a nasl.) neobsahuje ustanovenie o tom, že nájom bytu zanikne aj exekúciou členského podielu v bytovom družstve. Takúto možnosť neupravujú ani stanovy Stavebného bytového družstva Humenné. Nakoľko prípadná exekúcia na členský podiel v bytovom družstve by nespôsobil zánik členstva povinného v bytovom družstve, nespôsobil by ani zánik jeho nájmu bytu.

27. Exekučný poriadok v ustanovení § 113 upravuje spôsob exekúcie postihnutím majetkových práv. Predmetom exekúcie podľa tohto ustanovenia môžu byť práva povinného, ktoré kumulatívne spĺňajú zákonom ustanovené predpoklady. Iným majetkovým právom sa v tomto zmysle rozumie majetkové právo, ktoré nie je peňažnou pohľadávkou, nie je spojené výlučne s osobou povinného a je prevoditeľné. Takým právom je napr. právo na vydanie alebo dodanie veci, právo majiteľa patentu, dizajnu, úžitkového vzoru, ochrannej známky alebo topografie polovodičových výrobkov, obchodný podiel. Dané ustanovenie exekučného poriadku je všeobecným ustanovením, ktoré upravuje exekúciu iných majetkových práv. Exekúcia konkrétnych majetkových práv je upravená v ust. § 113a a § 113b Exekučného poriadku. Súd poukazuje na to, že členský podiel v bytovom družstve je svojím charakterom iným majetkovým právom. V rámci ustálenej súdnej praxe je definované ako súbor majetkových a nemajetkových práv a povinností člena družstva.

Majetkový aspekt resp. právo nie je možné zo súboru týchto práv vyčleniť ako samostatné majetkové právo, ktoré by mohlo byť predmetom exekúcie v zmysle citovaného ustanovenia Exekučného poriadku.

27. *Súd sa zaoberal aj poukazom oprávneného na uznesenie Najvyššieho soudu ČR zo dňa 26.09.2002, sp. zn. 20 Cdo 101/2002, ktoré podľa jeho názoru stanovilo postup pri exekúciách iných nemajetkových práv, konkrétne členského podielu v bytovom družstve. Súd poukazuje na to, že v českom právnom poriadku je výslovne upravená možnosť, viesť exekúciu touto formou (§ 63 zákona 120/2001 Zb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti - exekučný rád) a taktiež to, že vykonaním exekúcie na členský podiel zaniká členstvo v družstve (zrušený Obchodný zákonník a v súčasnosti platný zákon č. 90/2012 Sb. o obchodných spoločnostiach a družstvach - zákon o obchodných korporáciách). Súd konštatuje, že dané rozhodnutie nie je možné aplikovať v slovenskom právnom poriadku, vzhľadom na to, že slovenské súdy nie sú viazané českým právnom poriadkom.*

28. *Exekučný poriadok vyslovene upravuje v § 113b len exekúciu obchodného podielu, ktorá z hľadiska hmotnoprávnej úpravy prichádza do úvahy vo verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti a spoločnosti s ručením obmedzeným. Nakoľko je právna úprava družstiev (čo sa týka napr. vzniku, zrušenia, zániku, základného imania, členského podielu) obsiahnutá v Obchodnom zákonníku dostatočná, nemožno podľa názoru súdu subsidiárne aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, ktoré pripúšťajú exekúciu na obchodný podiel v spojení s ustanovením § 113b Exekučného poriadku na exekúciu členského podielu v bytovom družstve. Takýto extenzívny výklad by bol v hrubom rozpore s vyššie uvedenými ustanoveniami z ktorých vyplýva nemožnosť viesť exekúciu postihnutím členského podielu v bytovom družstve za trvania členstva.*

29. *Súd tiež poukazuje na ustanovenie § 17 ods. 5 zákona č. 182/1995 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ktoré stanovuje, že byty, ktoré sú predmetom prevodu do vlastníctva doterajšiemu nájomcovi, nemožno vydražiť podľa osobitného predpisu. Týmto zákonom je aj Exekučný poriadok.*

...31. *Súd dáva do pozornosti, ustálenú judikatúru všeobecných súdov, konkrétne rozsudok Okresného súdu Prešov spis. zn. 16C/79/2011 zo dňa 29.03.2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove spis. zn. 16Co/160/2012 zo dňa 21.1.2013, ktorý v obdobnej veci konštatoval: „Členský podiel v bytovom družstve je totiž súbor majetkových*

a nemajetkových práv a povinností člena družstva. Majetkový aspekt, resp. právo nie je možné zo súboru týchto práv vyčleniť, ako samostatné majetkové právo, ktoré by mohlo byť predmetom exekúcie. Exekúcia nie je preto podľa ust. § 113 Exekučného poriadku prípustná (obdobne Krajský súd v Banskej Bystrici, č. k. 15Co 142/2007). Predmetom exekúcie by mohli byť, pokiaľ by sa dlžníčka stala jeho vlastníčkou.“ Aj v tomto prípade nie je povinný vlastníkom daného bytu, ale len jeho nájomcom.

32. Súd taktiež poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2Cdo 51/2008 zo dňa 28.10.2008 a najmä uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 84/08-15 zo dňa 06.03.2008, ktorý vylúčil prípustnosť výkonu rozhodnutia proti členovi družstva postihnutím členského podielu v stavebnom bytovom družstve za trvania členstva povinného.»

14. Skutkové a právne závery okresného súdu sú v napadnutom uznesení zdôvodnené riadne a presvedčivo, uznesenie nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti ani arbitrárnosti. Ústavný súd tak nezistil také zásahy do práv sťažovateľa, ktoré by boli z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že by bol výklad okresného súdu z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný v takej miere, aby v dôsledku toho mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právne posúdenie sťažovateľovej veci zo strany okresného súdu je ústavne akceptovateľné a nemá znaky svojvôle alebo arbitrárnosti.

15. Je potrebné opätovne zdôrazniť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému okresný súd pri interpretácii a aplikácii zákona došiel. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či napadnuté uznesenie okresného súdu spĺňalo požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

16. Skutočnosť, že okresný súd v napadnutom uznesení zaujal právny názor, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 122/05). Podľa názoru ústavného súdu sa okresný súd v napadnutom uznesení takéhoto výkladu či aplikácie zákonného predpisu nedopustil.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež jeho právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ním označených práv.

18. Na základe uvedených skutočností, vzhľadom na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. mája 2018